

Аналіз результатів проведених досліджень дозволяє зробити висновок, що у сировині досліджуваних видів встановлено високий вміст ліпофільних речовин зі значною кількістю каротиноїдів і хлорофілів у надземних органах, що може вносити свій вклад в розвиток фармакологічного ефекту субстанцій, отриманих на основі даної сировини.

1. Затильнікова О. О. Дослідження ліпофільної фракції з листя *Iris pseudoacorus* / Затильнікова О. О., Ковальов С. В., Осолодченко Т. П., Ахмедов Е. Ю. // Вісник фармації. - №3 (71). – 2012. – С. 57-59.
2. Шевцов І. М. Дослідження ліпофільної фракції з лусок цибулі *Allium cepa* L. / І. М. Шевцов, Журавель І. О., Кисличенко В. С. // Фармцевтичний часопис. - №2. – 2008. – С. 39-42.
3. James A. Duke. Handbook of medicinal herbs / James A. Duke, Mary Jo Bogenschutz-Godwin, Judi duCellier, Peggy-Ann K. Duke // – 2nd ed. – CRC Press LLC, 2002. – P. 246.

**Визначення антимікробної активності
густих екстрактів кореневищ лепехи та бруньок сосни
Маслій Ю.С., Рубан О.А., Гонтова Т.М., Філімонова Н.І., Яременко М.С.**

*Кафедра заводської технології ліків
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
julia.masliy@gmail.com*

На сьогодні актуальним питанням залишається розробка стоматологічних препаратів з природними компонентами у складі, що пов'язано з їх високою терапевтичною дією та мінімальним негативним впливом на організм людини.

З урахуванням етіології та патогенезу захворювань пародонта і особливостей застосування препаратів у ротовій порожнині нашу увагу привернули гелі, що характеризуються необхідними реологічними властивостями, зручністю нанесення та пролонгованим ефектом на відміну від багатьох інших стоматологічних лікарських форм.

Об'єктами наших досліджень обрані густі екстракти кореневищ лепехи та бруньок сосни, які були одержані на кафедрі ботаніки НФаУ під кер. проф. Гонтової Т.М. Згідно аналізу літературних даних, лепеха та сосна широко використовуються у стоматологічній практиці та проявляють антимікробну, протизапальну, протигрибкову, анальгезуючу, репаративну і дезодоруючу дії.

Метою роботи стало вивчення антимікробної активності даних екстрактів. Експериментальні дослідження були проведені на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології НФаУ під кер. проф. Філімонової Н.І. Для визначення антимікробної

активності зразків використовували метод дифузії в агар (метод «колодязів»). Дослідження проводили з використанням наступних референс-штамів мікроорганізмів: *S. aureus* ATCC 6538, *E. coli* ATCC 8739, *P. aeruginosa* ATCC 9027, *B. subtilis* ATCC 6633, *C. albicans* ATCC 10231.

За результатами проведених досліджень виявлено, що зразки густих екстрактів лепехи та сосни виявляли виражену антимікробну активність як по відношенню до грампозитивних (*S. aureus*, *B. subtilis*), так і до грамнегативних (*E. coli*, *P. aeruginosa*) мікроорганізмів. Відносно грибів роду *Candida* екстракт сосни виявляє помірну антимікробну активність (17 мм).

Отримані дані будуть використані при розробці раціонального складу стоматологічних гелів.

**До питання розробки стоматологічного гелю з рослинними компонентами
Маслій Ю.С., Рубан О.А., Куценко С.А., Гонтова Т.М., Філімонова Н.І.**

Кафедра заводської технології ліків

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

julia.masliy@gmail.com

Профілактика та лікування захворювань пародонта та слизової оболонки ротової порожнини залишаються актуальною проблемою сучасної стоматології, медицини та фармації. На сьогодні гелі є однією з основних лікарських форм, що використовуються у стоматологічній практиці [1]. Проаналізувавши асортимент стоматологічних препаратів у формі гелю, було встановлено, що лікарські засоби вітчизняного виробництва, які містять у своєму складі лише компоненти природного походження, відсутні. Тому метою нашої роботи став пошук активних фармацевтичних інгредієнтів рослинного походження та створення на їх основі стоматологічного гелю для лікування інфекційно-запальних захворювань пародонту.

Нашу увагу привернув стоматологічний препарат «Фітодент» виробництва ПАТ «ХФЗ «Червона зірка» (м. Харків), який представляє собою спиртову настойку (1:10) із рослинної сировини (кореневища лепехи, квітки нагідок і ромашки, листя кропиви, трава чистотілу, плоди софори японської і шипшини), що має протизапальну, анальгезуючу, дезодоруючу і фунгіцидну дію [2].

Настойку змішували з водою згідно з інструкцією застосування препарату у співвідношеннях 1:1, 1:3, 1:6 з подальшим утворенням гелю. Як гелеутворювач використовували карбопол марки Polacrif 40P. Отримані зразки вивчали на антимікробну активність на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології НФаУ під кер. проф. Філімонової Н.І. Результати показали, що гелі виявляють помірну активність на грампозитивні мікроорганізми.

Тому із рослинної суміші, яка використана у препараті «Фітодент», було